

Hnutí DUHA

místní skupina Olomouc

A › Dolní náměstí 38, 772 00 Olomouc
T › 585 228 584
E › olomouc@hnutiduha.cz
W › www.hnutiduha.cz/olomouc
IČO › 44936354

JUDr. Petr Bareš

Okresní státní zastupitelství ve Vsetíně

Na Kopečku 15

755 17

Vsetín

Vyřizuje: Veronika Trávníčková, veronika.travnickova@hnutiduha.cz, mob: +420 774 300 895

Olomouc, 3. 11. 2020

Vážený pane dozorující státní zástupce,

obracím se na Vás jako zástupce neziskové organizace, jejímž hlavním posláním je ochrana přírody a krajiny a dlouhodobě se věnuje se věnuje také životnímu prostředí v okolí řeky Bečvy.

Rádi bychom znali závěry či případné pokroky ve vyšetřování otravy téměř čtyřiceti (úhyny ryb byly zaznamenány na úseku dlouhém 38 km) kilometrů dlouhého úseku horního toku, které bylo zjištěno v neděli 20. září 2020 a při kterém došlo v následujících pár dnech k úhynu desítek tun ryb. Dle ichtyologického a hydrobiologického průzkumu prováděného v pátek 25. 9. 2020 [1] tato **havárie výrazně snížila celkový počet i druhovou rozmanitost ryb** (v úseku bez známek otravy bylo evidováno sedm druhů ryb o celkové početnosti 110 kusů, kdežto ve vytráveném úseku byly evidovány pouze tři druhy o celkové početnosti 10 kusů) **i zoobentosu** (z 12, resp. 19 taxonů v neovlivněném úseku na pouhých 5, resp. 7 taxonů v úseku zasaženém). Celkové náklady na odklizení následků havárie se vyšplhaly do statisíců a to nebyla vyčíslena způsobená ekologická škoda.

Dle mediálních vyjádření některých členů vlády se zdálo, že najít viníka bude rychlé a jednoduché. Neznalost pachatele ani více jak měsíc po činu v nás stále více budí nedůvěru k celému procesu vyšetřování. Vyšetřovatelé uvedli jako zdroj znečištění 15 kilometrů dlouhý kanál vedoucí z areálu bývalé rožnovské Tesly. Konkrétní pachatel se ale stále nenašel. Říjnové průzkumy bentosu a ryb ukázaly, že i 1,5 km od údajného zdroje znečištění jsou jejich početnosti v normálu [2]. Dokonce i očitá svědectví místních v této oblasti neodhalila v době znečištění žádné úhyny ryb. První známky otravy byly zjištěny až u Choryně, což je více než tři kilometry od údajného zdroje kyanidů. **Jak si tedy vysvětlujete, že na dlouhém úseku řeky pod označeným zdrojem nedošlo k žádnému viditelnému úhynu ryb či bentosu?** Nízký průtok Bečvy v onen osudný den by nestačil na odnesení mrtvých ryb takovou dálkou po proudu. Zároveň mezi tímto kanálem a místem prvního zaznamenaného úhynu ryb se nachází jezy a Tůně pod Juřinkou. Je nereálné, že by se v těchto místech voda nepromíchala a nedošlo zde k otravě. **Z jakého důvodu byla jako pachatel tak rychle a bez žádných předložených odůvodnění vyloučena chemička Deza, mezi jejíž odpadní látky se kyanidy řadí a jež má v místech pozorované otravy vypustit?** Vědecký pracovník katedry biochemie Univerzity Palackého v Olomouci Doc. Mgr. Marek Petřivalský, Dr. ve svém článku *DEZA: o stopových kyanidech a kyanidových stopách (část II)* [3] zmínil teorii o vypouštění stabilnějších komplexů kyanidů železa a jejich následnou přeměnu účinkem UV záření na

kyanidy jednoduché (které jsou již akutně toxické). Mluvčí Agrofertu Karel Hanzelka ve svém prohlášení přiznal, že tyto komplexně vázané kyanidy Deza skutečně do odpadních vod vypouští. Z našeho pohledu se jedná o velmi závažný čin, za kterým se někdo snaží velmi cíleně zahltit stopy. První rybáři a dobrovolníci provádějící na řece odklizení mrtvých ryb jasně popisují přítomný zápach chloru, pálení rukou a vysušené ruce. Chlor se přitom používá k neutralizaci kyanidů. Obáváme se, že pokud zůstane nepotrestán, bude tento čin představovat nebezpečný precedens do budoucna.

Dle § 2 odst. 5 trestního řádu "Orgány činné v trestním řízení postupují v souladu se svými právy a povinnostmi uvedenými v tomto zákoně a za součinnosti stran tak, aby byl zjištěn skutkový stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, a to v rozsahu, který je nezbytný pro jejich rozhodnutí. Z dosavadního vývoje událostí a veřejně dostupných rozporuplných informací máme vážné pochybnosti, že dochází k porušení zásady materiální pravdy.

Prosíme proto o urychlené vyšetření havárie a exemplární potrestání jejích viníků.

Děkujeme.

S úctou,

Miroslav Kutal
koordinátor Hnutí DUHA Olomouc

Na vědomí:

Česká inspekce životního prostředí, oblastní inspektorát Olomouc, Tovární 1059/41, 779 00 Olomouc

Richard Brabec, ministr životního prostředí, Vršovická 65, 100 10 Praha 10

Poznámky:

[1] Ing. Pavel Jurajda, Ph.D., Doc. RNDr. Zdeněk Adámek, CSc. Fakta o stavu naší Bečvy po havárii. ZPRAVODAJ výboru Územního svazu ČRS pro Severní Moravu a Slezsko. [online. cit. 2020-10-30]. Dostupné zde: <https://crsmozlatehory.cz/files/200000657-ce1c2ce1c6/Zpravodaj%20-%20%C5%99%C3%ADjen%202020.pdf>

[2] Mgr. Jan Husák. Nevyjasněné okolnosti otravy řeky Bečvy - vrací se DEZA do hry? ČSOP RADHOŠŤ [online. cit. 2020-10-30]. Dostupné zde: <https://www.csopradhost.cz/!nevyjasnene-okolnosti-otravy-reky-becvy/>

[3] Doc. Mgr. Marek Petřivalský, Dr. DEZA: o stopových kyanidech a kyanidových stopách (část II). [online. cit. 2020-10-30]. Dostupné zde: <https://www.dzurnal.cz/index.php/2020/10/13/deza-o-stopovych-kyanidech-a-kyanidovych-stopach-cast-ii/>

